

fiskevattenägarna

Sveriges fiskevattenägareförbund

REMISSYTTRANDE

2019-12-12

Ert datum 2019-12-02

Ert dnr 4022-2019

Havs- och vattenmyndigheten

Box 11 930

404 39 Göteborg

Förslag gällande ändringar för fiskelicens och tillstånd inom fisket

Inledningsvis konstaterar vi att Havs- och vattenmyndigheten av någon outgrundlig anledning försummat att låta Sveriges Fiskevattenägareförbund stå som mottagare till remissen. Försummelsen är mycket allvarlig. Vi kan bara tolka förbiseendet som att myndigheten saknar kunskap om den enskilda fiskerätten och de faktiska förutsättningar som råder för att bedriva ett småskaligt yrkesfiske i ostkustens skärgårdar och inre kustvatten. Det är ett småskaligt fiske som myndigheten i andra sammanhang säger sig vilja värna.

Sveriges Fiskevattenägareförbund har emellertid tagit del av Havs- och vattenmyndighetens förslag och lämnar följande sammanfattande synpunkter på de delar av förslaget som berör fiskelicensgivningen. Då det uppenbarligen tycks nödvändigt klargör vi dessutom de historiska och nuvarande förutsättningarna att bedriva yrkesfiske med stöd av enskild fiskerätt.

Sammanfattning

Sveriges Fiskevattenägareförbund anser att föreskrifterna ska kompletteras med bestämmelser om att ansökan om personlig fiskelicens som avser yrkesfiske med stöd av enskild fiskerätt alltid ska beviljas.

Detta måste betraktas som självklart för den som är insatt i förhållandena, och högst rimligt då fisket bedrivs på eget fiskevatten. Den som fiskar där har rådighet över sin resurs och om det ska finnas något kvar att fiska under kommande år måste uttaget och förvaltningen ske långsiktigt uthålligt.

Idag saknas ett sådant självklart undantag eller hänsynstagande i aktuella föreskrifter. Därför är Havs- och vattenmyndighetens konkreta tillämpning av föreskrifterna ofta dåligt underbyggd. Handläggningen av ansökningar som avser fiskelicens för yrkesfiske på enskild vatten med stöd av enskild fiskerätt blir godtycklig och rättsosäker.

Precis som vi befarade när det småskaliga fisket med stöd av enskild rätt på kusten fasades in i EU:s avsaluförbud, och belades med licenstag, är det i dagsläget snarare regel än undantag att dessa ansökningar avslås av myndigheten. Det är inte rimligt och acceptabelt att fiskerättsägare i skärgården och på kusten nekas möjlighet att bedriva ett småskaligt

yrkesmässigt fiske på eget ägt fiskevatten. Konsekvensen är nu att man är på väg att utplåna ett fiske som i alla tider har varit ett produktionsmedel och en självklar del av försörjningsunderlaget på fastigheten och dessutom har kunnat bedrivas uthålligt under många generationer.

I övrigt tillstyrker Sveriges Fiskevattenägareförbund de moderniseringar och regelförenklingar som föreslås av fiskelicensgivningen i berörda föreskrifter.

Yrkesfiske med stöd av enskild fiskerätt

Fiskerätten i Sveriges inlandsvatten, skärgårdsområden och de inre kustområdena är enskild. Den är i huvudsak knuten till jord- och skogsbruksfastigheter. Den enskilda fiskerätten är landsbygdens och fastigheternas tredje resurs efter skogen och odlingsmarken. I dessa vattenområden är det en grundläggande förutsättning att äga eller genom arrende förfoga över fiskerätten för att överhuvudtaget ha möjlighet att bedriva ett yrkesmässigt fiske.

Sveriges Fiskevattenägareförbund motsatte sig redan från början att fiske med stöd av enskild fiskerätt fasades in och kom att omfattas av EUs kontrollförordning och det avsaluförbud som ingår i förordningen. Enskilt fiske sker under helt andra förutsättningar jämfört med havsfiske och därför måste den enskilda fiskerätten i sig utgöra tillräcklig grund för näringsmässigt fiske och rätten att få sälja fisk. Förbundet står fast vid denna ståndpunkt och att fiske med stöd av enskild rätt därmed ska jämnställas med annan skattepliktig näringsverksamhet.

Infasningen i EU:s kontrollförordning innebar ett intrång i äganderätten och gick dessutom stick i stäv med statens ambitioner att främja det småskaliga fisket och målsättningen om en levande kust och skärgård. Konsekvensen blev att skärgårdsbönder med både jord, skog och fiskevatten som produktionsmedel, som tidigare kunnat fiska yrkesmässigt och sälja sin fisk i liten skala utan att ingå i den stora kostsamma byråkratin, inte nu längre kunde göra detta. Ett av fastighetens produktionsmedel har togs bort och ägandets rätt och ansvar urholkades.

Fokus och ansträngningar från regeringen och myndigheterna borde istället riktas mot att skapa förutsättningar för en lokalt förankrad förvaltning av kustens- och skärgårdens fiskevatten samt att minska byråkratin, för det småskaliga yrkesfisket och övrig småskalig fiskerinäring på landsbygden.

I remissyttrande till HaV (2014-09-01) avseende förslaget ”Anpassning av föreskrifter om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske med hänsyn till ändringar i fiskelagen” befarade Sveriges Fiskevattenägareförbund att nyetablering av småskaligt fiske i näringsverksamhet på kust- och skärgårdsfastigheter med stöd av enskild fiskerätt avsevärt kommer att försvåras genom att licensprövningen enligt föreskriftsförslagen även för denna fiskekategori skulle beakta tillgången på fisk. Det förelåg stor risk att inblicken i den lokala beståndssituationen saknas hos myndigheten och bedömningen därför skulle bli godtycklig och grundas på mer övergripande beståndsdata sammankopplad med det storskaliga yrkesfisket.

Förbundet avstyrkte förslaget med motiveringen att denna bedömning görs bäst av fiskerättsinnehavaren själv och torde vara en självklar förutsättning för att investera i och påbörja ett näringsmässigt fiske. Mångsyssleri är helt nödvändigt för att kunna försörja sig på många kust- och skärgårdsfastigheter där den enskilda fiskerätten är ett av de viktigaste produktionsmedlen. Det nya prövningsförfarandet, menade vi, får inte utgöra ett hinder för rekrytering och nyetablering av småskaligt yrkesfiske med stöd av enskild fiskerätt.

Vi har nu hamnat i en situation där, precis som vi befarade, det snarare är regel än undantag att licensansökningar om småskaligt fiske med stöd av enskild fiskerätt i kust och skärgård avslås av Havs- och vattenmyndigheten. Det är inte rimligt och acceptabelt att fiskerättsägare i skärgården och på kusten nekas möjlighet att bedriva ett småskaligt yrkesmässigt fiske på eget ägt fiskevatten. Konsekvensen är nu att man är på väg att utplåna ett fiske som i alla tider har varit ett produktionsmedel och en självklar del i försörjningsunderlaget på skärgårdarnas fastigheter, och som dessutom har kunnat bedrivas uthålligt under många generationer.

Med vänlig hälsning

SVERIGES FISKEVATTENÄGAREFÖRBUND

Thomas Lennartsson
Förbundsdirektör
Sveriges fiskevattenägareförbund
Lilla Böslid , 305 96 Eldsberga
Tel. 0702-70 83 24
Epost. thomas.lennartsson@vattenagarna.se
www.vattenagarna.se